10e JAARGANG. № 283.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaja.	℔ jaar...............	ƒ 18.—
„ Java en buitenbez.	„ do...............	„ 20.—
„ Europa	„ do...............	„ 25.—

De **Oostpost** verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

DINGSDAG 2 DECEMBER 1862.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentiën met groote letters betalen dubbel

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail - pakketten.

Dingsdag den 9den December,
des middags te 4 uur.

ADVERTENTIEN.

De Hoofd-Ingenieur, chef der 4de water staats-afdeeling, maakt bekend, dat op *ZATURDAG* den 6den *DECEMBER* aanstaande, des morgens om 9 ure, ten zijnen kantore te Soerabaja, in het openbaar zal worden

UITBESTEED

1e. het verwen der vensters en deuren, alsmede het vernieuwen en in goeden staat brengen der zinken en gepleisterde goten van het stadhuis alhier;

en

2e. het vervaardigen en daarstellen der benoodigde weêr-afleiders op de gebouwen aan de Equipage werf, Marine-pakhuizen, rondhoutenloods, en woning van den Directeur, op het Marine etablissement te Soerabaja, volgens bestekken en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage voor belanghebbenden.

DE HOOFD-INGENIEUR VOORNOEMD,
(1508) P. VAN BAAK.

De Hoofd-Ingenieur chef der 4e Waterstaats afdeeling maakt bekend dat op Zaturdag den 13den December aanstaande des morgens om 9 ure ten zijnen kantore te Soerabaija, in het openbaar zal worden

Uitbesteed.

Het bouwen van een gesticht tot verpleging en afzondering van lijders aan lepra, en door syphilis geschondenen, nabij de dessa Semaroong aan de Pegirian rivier.

Volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd:
(1531) P. VAN BAAK.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 17den December 1862, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING

zal worden gehouden

voor den overvoer van ZOUT gedurende 1863 van de verschillende dépôts naar eenige op de NOORDKUST van JAVA gelegene plaatsen en naar de BUITENBEZITTINGEN.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage ten burele voornoemd.

SOERABAJA, Namens den Resident,
17 November 1862. DE SECRETARIS,
(1550) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Dingsdag den 16den dezer, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja,

eene UITBESTEDING.

zal worden gehouden

voor den overvoer van 400 à 800 tonnen Steenkolen van SOERABAJA naar GORONGTALO.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAJA, den 1sten December 1862.
NAMENS DEN RESIDENT.
De Secretaris,
(1605) WEGENER.

De Directeur van den Artillerie Constructie Winkel maakt, ingevolge van hoogerhand bekomen mededeeling, bekend, dat de hem verleende **MAGTIGING TOT HET HOUDEN EENER UITBESTEDING** op d.n *20sten December a. s.* van artillerie goederen en algemeene behoeften van Europeeschen oorsprong voor de dienst van het jaar 1864, **IS INGETROKKEN.**

SOERABAJA, 2 December 1862.
De Directeur voornoemd.
(1612) LINDWURM.

BEKENDMAKING

aan ouders en voogden dat aanzoeken voor de toelating, met *primo Januarij e. k.* **van leerlingen op de gouvernement ambachtschool te dezer stede**, kunnen worden ingezonden, in den loop van deze en de volgende maand, aan het locaal der genoemde school, op de hoek van de *Landelstraat* tegenover de roode brug.

SOERABAYA, 11 *November* 1862.
De Directeur der Gouv. Amb. school voornd.
(1532) A. H. BISSCHOP GREVELINK.

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 10den Februarij 1863,

des morgens ten 10 ure

zal op het Bureau van de Ondergeteekende publiek worden UITBESTEED de levering van

Roode wijn

ten behoeve van het Militair departement gedurende de jaren 1864 tot en met 1866.

De UITBESTEDING zal plaats hebben twee ledig namelijk:

1e. voor de behoefte van het **Leger** te zamen genomen.

2e. voor de behoefte in deze afdeeling,

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, voor belanghebbenden, van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 uren ter lezing op het bureau van den Ondergeteekende, bij wien tevens de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn.-

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
Bij Ontstentenis.
De Onder Intendant der 2de klasse
SOERABAYA, *der militaire administratie*
den 11 *November* 1862. **DE GROOT.**
(1525)

VENDU - DEPARTEMENT

PUBLIEKE VENDUTIËN.

Op Woensdag 3 December 1862.

Bij den heer J. W. KOK, in de stad, van diverse goederen, en 's avonds bij de heeren LE ROY & CO., in de stad, van Boekwerken, enz.

Op Donderdag 4 December 1862.

Bij den Pachter der Pandjes huizen TJOATJINGAN te Kepoetran van onuitgeloste pandgoederen, en

Gelijktijdig bij den kapitein DÖDERLEIN DE WIN in het Militaire Kampement van meubelaire goederen.

Op Vrijdag 5 December 1862.

Bij den heer B. DE GROOT, te Simpang, van meubelaire goederen, wegens vertrek.

Op Zaturdag 6 December 1862.

Bij den Deurwaarder C. F. DAMWIJK in de stad, van diverse goederen, bij executie.

Voor het policie kantoor alhier van meubelaire goederen, alsmede bij executie.

op Maandag 8 December 1862.

Bij de heeren LE ROY & CO, in de stad van diverse goederen. (1588)

GEBOORTEN.

Zeer voorspoedig bevallen van een' ZOON, EMELIA MAGDALENA SLEEBOS, echtgenoot van
DIRK SWART.
PAMAKASSAN, 23 *November* 1862. (1594)

STERFGEVALLEN.

Ons eenigst geliefd dochtertje is ons heden door den dood ontrukt.

J. SWART.
A. R. SWART.
SOURABAJA, **DUBOIS.**
27 *November* 1862. (1597)

BOEKENVENDUTIE

op Woensdag den 3den December,

DES AVONDS TEN 7 URE.

Op deze vendutie zal mede worden verkocht eene groote Collectie

KINDERSPEELGOED.

VOOR

St. Nicolaas Geschenken,

als: allerprachtigste GEKLEEDE POPPEN, met beweegbare oogen, DITO met losse bijgevoegde kleedingstukken, MENAGERIEN, BOERDERIJEN, ARKE NOACHS, JAGTVOORSTELLINGEN, PAARDENSTALLEN, BEELDEN en GROEPEN, met beweegbare oogen, MECHANIEKE RIJTUIGEN en PAARDEN, BISCUITBEELDJES, TROMMELS, KOPEREN KANONNEN, CHACOTS, GEWEREN, en verlerlei andere artikelen.

NB De vendutie zal precies ten 7 ure aanvangen.

— Deze artikelen zijn inmiddels *à contant* UIT DE HAND TE KOOP.

(1565) LE ROY & CO.

Vendutie wegens Vertrek,

op Vrijdag 5 December,

ten Huize van den WelEdel Gestr. Heer

Mr. B. DE GROOT,

op den SIMPANGSCHEN WEG,

door

A. H. DEELEMAN,

VAN EENEN ZOO GOED ALS NIEUWEN INBOEDEL,

bestaande uit zoowel Soerabajasche als Bataviasche MEUBELEN, als: **Ledikanten** en **Waschtafels** met toebehooren, **Kleêr-** en **Dispens-Kasten**, een **Buffet**, eene **Schrijf-Tafel**, **Stoelen**, **Banken**, **Consoles**, **Ronde** en **Vierkante Tafels**, **Knapen**, **Luijaard-** en **Wipstoelen**, bekleede **Schutsels**, enz.

VERDER:

Eene zeer goede en soliede **Pianino**, eene **Seraphine**, Engelsche **Kroon-**, **Hang-** en **Tafel-Lampen**, **Matten stolpen**, **Moderateur-Lampen**, **Spiegels** en **Schilderijen**.

VOORTS:

Een solieden **Mylord** en **Palanquin**, een span mooije en deugdzame **Wagen-Paarden**, kunnende ook voor **Bendie-Paarden** gebruikt worden, **Tuigen**, **Stal-** en **Keuken-Gereedschappen**. (1600)

VENDUTIE

op aanstaanden Vrijdag den 12den December 1862,

DES MORGENS TEN 10 UUR,

te MALANG,

van

12 Melkgevende Koeijen,

van het reconvalescenten-gesticht aldaar.

De Onder Intendant 1ste klasse
bij absentie,
De Onder Intendant 2de klasse
(1596) DE GROOT.

Op een nader te bepalen dag

zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:

Een ERF met een STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen binnen deze stad in de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22, bij de verponding geregistreerd onder No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL en WAGENVERHUURDERIJ door den Heer SCHMIDT benevens een daaraan grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij
(1375) ANEMAET & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

OENARANG

Kapt. Kramer

vertrekt naar **Samarang** en **Batavia** op *Zaturdag den 7den December.*

Adres bij
(1610) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

Passage naar Nederland.

wordt aangeboden met het Nederl. barkschip

HOLLAND.

KAPT. AUFFMORTH.

Het schip vaart een' geëxamineerden Doctor, en zal in de tweede helft dezer maand vertrekken.

Nadere informatiën bij den gezagvoerder, wonende in het MARINE HOTEL, en bij
De Agenten,
(1604) B. J. VAN ECK & CO.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende en snelzeilende barkschip

Clio,

Kapt. Wijnmalen,

om in de tweede helft van *December* van hier te vertrekken.

Daar de kajuit bijzonder doelmatig is ingerigt, biedt dit schip eene gunstige gelegenheid aan tot den overvoer van eene familie of van enkele personen.

Nadere informatiën verstrekken
de Agenten,
(1589) SCHIMMELPENNINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Het Nederlandsch snelzeilend, campagne barkschip

JOHANNA ELISABETH.

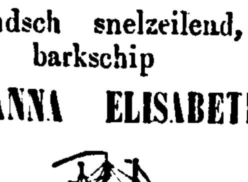

Kapitein N. BURHOVEN JUNIUS.

Vertrekt van hier direct naar NEDERLAND tusschen *primo* en *medio December.*

Genoemde bodem heeft eene groote luchtige campagne met ruime hutten, badkamer, en hetgeen verder tot den overvoer van passagiers ten volste vereischt wordt.

Informatiën dienaangaande bij de Agenten **ADAM & CO,** alsmede bij den Gezagvoerder in het **Marine Hotel,** alwaar tevens eene teekening der campagne voorhanden is.
(1404)

Naar Rotterdam direct

zal omstreeks *medio December* van hier vertrekken het snelzeilend Nederl. Barkschip

Susanna Johanna,

kapitein J. P. PEETERS,

en wordt daarmede eene uitmuntende gelegenheid aangeboden voor passagiers, zijnde die Bodem comfortable ingerigt, en behoorlijk uitgerust.

Nadere informatiën bij

De Agenten,

(1602) Mc. LENNAN & CO.

Naar Amsterdam

zal *medio December* direct van hier vertrekken het snelzeilend viermast schip

ARGO,

gevoerd door kapt. A. W. F. van Teutem, bijzonder ingerigt voor den overvoer van passagiers.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, adres Marine Hotel.

De Agenten,

REIJNST & VINJU *te Batavia*

1500) ANEMAET & CO *alhier.*

ZITDAGEN

DER

Spaarbank in de maand December

Dingsdagen den 2den en 16den.

(1603)

NORTHERN

Insurance Company

gevestigd te LONDON.

Brand- en Levensverzekering.

De ondergeteekenden, agenten, gaan steeds voort met het **sluiten van Polissen en Assurantie,** op de meest billijke en voordeelige voorwaarden, op WOONHUIZEN met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(1517) B. J. VAN ECK & CO.

Etablissement Groedo.

De ondergeteekenden hebben de eer, kennis te geven, dat, hunne

HOUTSTOOMZAAGMOLEN

thans in volle werking zijnde, bestellingen op gezaagde houtwerken binnen weinige dagen kunnen geëffectuëerd worden.

De prijzen zullen, naar gelang der dimensiën der bestelde houtwerken, ten billijkste berekend worden.

Alleen DROOGE en GAVE HOUTWERKEN worden afgeleverd.

(715) **ZANTHUIS & CO.**

GUANO.

Tot den verminderden prijs van ƒ 8.— per picol voor hoeveelheden van 100 picols en meer, verkrijgbaar bij het Agentschap van de FACTORIJ der Nederlandsche Handel Maatschappij alhier. (1607)

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk*-visitekaartjes rekenen zij niet meer dan voor gewonen druk. (1212)

VERKRIJGBAAR

te Simpang,

voor het ST. NICOLAAS FEEST,

in het commensalen huis van

ABALAIN & DURAND:

BOTERLETTERS;
ST. NICOLAAS GEBAK;
SUIKERWERK. (1606)

BOEK-, COURANT en HANDELSDRUKKERIJ,

VAN

LE ROY & CO,

TE

SOERABAJA.

Door eene ruime keuze van lettersoorten is deze drukkerij inzonderheid ingerigt tot het drukken van:

Aanplakbiljetten en Affiches in vele formaten, **Boek- en kantoordrukwerken, circulaires, rekeningen, nota's, kwitantiën, wissels, prijscouranten, marktberigten, polissen, cognossementen, menu's, adres-** en **visitekaartjes** en al ander drukwerk.

BOOM- en HANDELSSTUKKEN,

zoomede

IMPRIMES voor Fabriekanten, Aannemers en Pachters

naar vaste modellen

zijn steeds voorhanden. (1236)

PHOTHOGRAPHIE.

PORTRETTEN

Op glas van ƒ 6.— ƒ 10.— ƒ 20.— ƒ 30.

Op wasdoek en op papier billijke arrangementen.

Modellen liggen ter bezigtiging.

De betaling bij de aflevering.

M. H. HALEWIJN.

Heeren Straat achter het stadhuis.

(1402)

ONTVANGEN.

Versch GEROOKT VLEESCH; SAUCISSE DE BOULOGNE; HAMMEN; GRAS-BOTER; HOLLANDSCHE ZUREN en geässorteerde GROENTEN.

bij

(1599) **C. H. GRIMM.**

Verkrijgbaar

INLANDSCH KAPLEDER.

bij

(1586) KESSLER & CO.

Voortdurend Verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT.

à Contant.

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à ƒ 1.— 3.— ƒ 5.—
Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—

(1330) J. J. van den MUIJSENBERG.

VERKRIJGBAAR

met het

St. NICOLAAS-FEEST:

Versche BANKETLETTERS en St. NICOLAAS GEBAK.

Tevens voorradig:

Fraai geässorteerde SUIKERWERKEN; LIKEUR-BONBONS; DRAGANT- en CHOCOLADE-WERKEN.

Diverse artikelen, tot cadeaux geschikt, als: prachtige WAAIJERS; CARTONNAGES, geässorteerde KINDERGESCHENKEN etc.

bij

(1598) C. H. GRIMM.

Wissels op Nederland.

bij

(1418) FRASER EATON & CO.

Wissels op Nederland.

bij

(1416) HILL BROEKMAN & CO.

W. SCHEERENS,

kapper, barbier en haarsnijder

Kaliesossok No. 2. (769)

IN TOKO BOOMSTRAAT.

Ontvangen

met de CAPELLA.

Versch ROOKVLEESCH.

(1609) VAN DEN MUIJSENBERG.

De Heer J. T. Welter heeft van af heden mijne GENERALE PROCURATIE.

J. J. VAN DEN MUIJSENBERG.

Soerabaja, 1 December 1862. (1613)

Meubelen en Rijtuigen,

smaakvol en soliede bewerkt, in ruime sortering steeds voorhanden

bij

(1601) KESSLER & CO.

IN TOKO BOOMSTRAAT

Ontvangen,

direct van PARIJS,

Cafetières à Bascule.

(1608) VAN DEN MUIJSENBERG.

MUZIJKGENOOTSCHAP

St. CECILIA.

Aan heeren LEDEN wordt bekend gemaakt, dat de gewone repetitie van Donderdag 4 dezer niet zal plaats hebben.

Namens de Directie,
VAN SCHREVEN.

(1611) *Secretaris*

HOLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Behoud der gezondheid. Hoe gering is dikwijls de oorzaak der ziekten! Hoe dikwijls wordt zij verzuimd, en hoe gemakkelijk is zij somtijds te herstellen! De natuur waarschuwt den mensch voor eene komende ziekte door pijn, ligte ongesteldheid of iets dergelijks, welke kleine ongemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen moesten worden weggenomen, en de geneesmiddelen van Holloway zijn door de geheele wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren het bloed, de bron van gezondheid en sterkte, en verzekeren alzoo de geregelde voorkoming van alle uitwendige ziekten, van welken aard die ook mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway, te zamen tot hetzelfde doel aangewend, zullen een ieder in staat stellen, om den voortgang der ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige ligchaamskracht in overeenstemming te houden.

(880)

NEDERLANDSCH INDIE

Soerabaja 3 December 1862.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

3 December.

voor Aankomst.

A. de Ridder, van Patjitan. J. J. Veenstra, van Boedjonegoro. W. Reijneke, van Modjokerto.

voor Vertrek.

Pieter Goosman, naar Grissee.

— 's Namiddags ongeveer 3 uur van Maandag 24 November is over het district Modjo Sarie Lor een hevige windhoos getrokken, die aanzienlijke schade heeft aangezigt, zooals uit de onderstaande officiële opgaven blijkt.

De rigting van de hoos was van het Oosten naar het Westen. Veel schade leden daardoor de woningen en veldgewassen van een vier en twintigtal dessa's. 85, meest kapitale, bamboezen woningen werden tegen den grond aan geslagen: een dergelijk lot trof de droogloods te Djatie Sarie, behoorende tot de Tabaks onderneming Modjo Sarie, met de daarin geborgen 10.000 Tabaksplanten.

Ook aan de hoofdschuur van bovengenoemde onderneming in de kota Modjo Sarie en de droogloods te Boerie is groote schade veroorzaakt.

Menschenlevens zijn bij deze ramp niet te betreuren.

— Bij de heden morgen voor de Militaire Cantine gehouden uitbesteding van de levering, gedurende het jaar 1863, van de voor de Militaire Cantines in deze Afdeeling benoodigde dranken is bedoelde leverantie tot onderstaande prijzen toegewezen aan den heer Veenendaal, chef der firma B. van Leeuwen & Co.

Genever	per kelder	ƒ	11.30.
Bier	„ kist	„	25.—.
Wijn	„ „	„	36.—.
Cognac	„ dozijn fl.	„	15.10.

en is de premie dier uitbesteding toegekend aan den tweeden inschrijver, den heer Michel, geëmploijeerde bij genoemde firma.

NEDERLAND.

ARNHEM, 29 Sept. Gisteren stond voor het Provinciaal Geregtshof van Gelderland teregt Jannes van de Vosse, schaapherder, oud 16 jaar, geboren en woonachtig te Tongeren, onder Epe, beschuldigd van moedwilligen doodslag. De beschuldigde was op 16 Julij jl. bezig, zijne schapen te hoeden, toen zekere Jan van den Berg, met wien hij eenige dagen te voren eene woordenwisseling had gehad over een hem toegevoegd verwijt, dat hij slecht voor zijne schapen zorgde, hem aantrof, en met hem in twist geraakte. Dit had dadelijkheden ten gevolge, die spoedig een noodlottig einde hadden, daar van den Berg den tweeden dag daarop bezweek, en wel, volgens de uitspraak der geneeskundigen, ten gevolge van de hem toegebragte slagen.

De beschuldigde bekende zijne misdaad, welke ook door zes getuigen werd bevestigd. Het Openbaar Ministerie requireerde de oplegging eener tweejarige gevangenisstraf, tot welke straf het Hof den beschuldigde, na alvorens diens verdediger, Mr. Sceneidius, te hebben gehoord, heeft veroordeeld.

HARDERWIJK, 25 Sept. Den 10den der volgende maand zullen te Nieuwe-Diep, aan boord van het alsdan daar liggend schip *Java Packet*, gezagvoerder D. Crap Hellingman, embarqueren de 2de luitenants der infanterie K. H. A. Uhlman, H. Gorter, W. V. van Erp. en W. Y. Aussums, allen van het leger in O. I., ten einde met dien bodem naar Java te vertrekkken.

De 2de luitenant C. F. Engelhard, van het wapen der infanterie van het O.-I. leger, zal in het begin der volgende maand te Rotterdam embarqueren aan boord van het aldaar liggend schip *Aeolus*, gezagvoeder J. N. de Vries, om met dien bodem naar Java te vertrekken.

— Uit Londen wordt de aankomst gemeld van een' Perzischen ambassadeur, die in last zou hebben, de Engelsche regering te verzoeken, haren invloed op Dost Mohamed te doen gelden. Deze heeft een' inval gedaan in de staten van Herat, en alles doet vermoeden, dat zijne eerzucht het daarbij niet zal laten. Perzië roept nu de goede diensten van Engeland in, dat buitendien bij het tractaat van 1857 gebonden is, alvorens tot de wapenen zijne toevlugt te nemen tot verdediging der onafhankelijkheid des sultans Ahmed Khan van Herat.

HELLEVOETSLUIS, 1 Oct. Het volgende ongeval heeft alhier plaats gehad: Gisteren verlieten 4 varensgezellen in eene kleine zeilboot de haven alhier, met het doel, zich naar Brouwershaven te begeven tot het aanbieden hunner hulp aan koopvaardijschepen. Een hunner kwam heden morgen terug met de tijding, dat door het slechte weder van gisteren avond de boot is omgeslagen, en drie zijner makkers (waarvan een gehuwd, en vader van kinderen) jammerlijk in de golven zijn omgekomen. De toestand der daardoor in rouw gedompelde familiën is niet te beschrijven.

—Dezer dagen had te Nijmegen een treffend voorval plaats. Een jongeling van goeden huize was als sergeant in dienst bij het 1ste regt. infanterie, en loste in drift een schot op een' officier, die hem over zijn gedrag berispte. Voor dit misdrijf in hechtenis geraakt, werd hij tot cellulaire gevangenisstraf veroordeeld, maar wist te ontvlugten, en nam dienst bij een vreemden-legioen. Onlangs in het vaderland teruggekeerd, gaf hij zich als deserteur aan, en werd door den krijgsraad veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en tien jaren dienst als gemeen soldaat. De Koning schonk hem gratie, ten gevolge waarvan hij in zijn' voormaligen rang weder in dienst trad. De kolonel van het regiment, in het begin dezer week uit het kamp bij Millingen teruggekeerd, onderhield hem ernstig over zijn gehouden gedrag, toen hij hem voor het eerst ontmoette, en zeide hem aan, dat de sergeantstrepen hem moesten worden ontnomen. Dat zou Donderdag ll. geschieden, niet voor altijd, maar voor eenige maanden. Woensdag zou hij met anderen uitgaan, nadat hij een' brief aan zijne moeder geschreven had, maar keerde terug, zeggende, nog iets vergeten te hebben. Kort daarop hoorde men een schot, en het bleek, dat hij eene pistool geladen, en zich doodgeschoten had,

— Naar men verzekert, heeft de heer Kooyker, officier van gez. te Leiden, bedankt voor de betrekking van adsistent-docent in de natuur- en scheikunde aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht.

BELGIE.

BRUSSEL, 35 September.

— Per telegraaf is hier berigt ontvangen, dat de schouwburg te Namen in den afgeloopen' nacht door het inslaan van den bliksem is afgebrand. Deze schouwburg, welke reeds ruim twee jaar geleden eene prooi der vlammen werd, was thans weder geheel herbouwd, en men was voornemens, dien den 1sten November e. k. in te wijden.

— Omtrent den brand in den schouwburg te Namen worden de volgende bijzonderheden gemeld. In den nacht van eergisteren woedde er een hevig onweder. Omstreeks 2 ure viel een verschrikkelijke donderslag, en spoedig daarop bespeurde een soldaat, die op eenigen af-

stand van den schouwburg op post stond, dat het dak van dit gebouw begon te branden. Hij waarschuwde eenige personen, en spoedig was de bevolking op de been, en werden eenige brandspuiten aangebragt, welke echter aangewend werden, om een belendend perceel te beveiligen, dat echter volstrekt geen gevaar liep. Ten gevolge van deze slechte rigting der bluschmiddelen, stond alras het geheele dak in brand, en was het onmogelijk, de houten beschotten en schilderingen te redden, terwijl de vlammen nog voedsel vonden in de talrijke stellingen, welke in het gebouw stonden. Men slaagde er echter in, de concertzaal en de naburige eigendommen voor vernieling te behoeden, waartoe een zware stortregen veel medewerkte. Ook het metselwerk is blijven staan, maar de verliezen zijn zeer groot, en al de kunstwerken, die bijna voltooid waren, zijn eene prooi der vlammen geworden. De aangerigte schade wordt op fr. 125,000 begroot; voor zoo ver men weet, was niets tegen brandschade verzekerd, zoodat de stad Namen het geheele verlies zal moeten dragen. Tijdens deze schouwburg, nu 2½ jaar geleden, voor de eerste maal afbrandde, was hij bij eene Antwerpsche maatschappij verzekerd.

— De *Précurseur* zegt, op gezag van particuliere correspondentie te kunnen mededeelen, dat Britsch Oost-Indië ernstig met een' nieuwen opstand wordt bedreigd. Reeds hebben zich verscheidene stammen in het Zuiden en Westen in opene vijandschap tegen de Britsche autoriteiten verklaard. Men heeft troepen derwaarts gezonden, ten einde die stammen tot onderwerping te brengen; doch tot nog toe is het niet gelukt, hen uit hunne schier onneembare stellingen te verdrijven. Vier regimenten inlandsche kavallerie zijn afgedankt, terwijl men ook de overige regimenten van de onzuivere elementen heeft ontdaan, waardoor de ka ders aanmerkelijk zijn verminderd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Sept. — Men heeft berekend, dat gedurende de acht eerste maanden van dit jaar te Toulon zijn ingescheept naar Italië 16,000 man en 600 paarden, naar China 4000 man, en naar Mexico 19,650 man en 3000 paarden. Te Cherbourg werden naar de laatstgenoemde bestemming ongeveer 31,000 man ingescheept, en het is dus niet onwaarschijnlijk, gelijk men beweert, dat Groot-Brittannië, verontrust over die buitengewone magtsontwikkeling, der Fransche regering, door lord Cowley om inlichtingen nopens dat punt heeft doen vragen. Het gouvernement heeft daarop geantwoord, dat het voornemens is, Mexico te bezetten, en daarna de kabinetten van Londen en Madrid uit te noodigen, zich bij Frankrijk aan te sluiten, ten einde deze kwestie weder to brengen op het punt, waarop zij stond, toen het verdrag van Soledad met den president Juarez werd gesloten.

PARIJS, 23 September — De hofcostumes, die door den keizer en de keizerin aan den koning van Malagascar en zijne dochters zijn gezonden, hebben groote sensatie verwekt. Vooral de princessen waren ten hoogste verheugd over de crinolines, welke in onzen tijd kunnen worden uitgebreid en verminderd. Een Fransch officier heeft geschreven, dat de princessen besloten hebben, de crinolines niet onder, maar boven de japon te dragen, daar het jammer zou zijn, een zoo kunstig mechanisme te verbergen. Op den kroningsdag, den 23 sten dezer, zouden zij voor het eerst gedragen zijn.

— Aan *La France* wordt uit Londen geschreven, dat Mazzini in een' nieuwen, dd. 21 dezer, aan zijne aanhangers in Engeland geschreven brief hun aanbeveelt, in alle steden van Groot-Brittannië, zonder onderscheid, eene petitie te laten teekenen, waarin aan lord John Russell wordt verzocht, om op diplomatieke wijze de ontruiming te eischen.

Om aan deze manifestatie eene krachtiger en vijandiger houding tegenover Frankrijk te verleenen, verlangt Mazzini, dat deze verschillende petitiën op een' en denzelfden dag in geheel Engeland geteekend werden.

— Een zich alhier bevindend Engelschman zegt aangaande de geneesheeren, die Garibaldi behandelen, het volgende: „Ik heb hunne behandeling gezien en onderzocht; wat men ook van de medische scholen in Italië moge zeggen, zoo lijdt het geen' twijfel, dat de Italianen voortreffelijke chirurgijns bezitten. Dr. Partridge heeft alles goedgekeurd, wat tot genezing van den generaal is aangewend."

— Generaal de Montebello handelt met groote gestrengheid tegen de Bourbonsche partijgangers. Wie met de wapens in de hand wordt gegrepen, wordt gefusilleerd.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Sept. — Het ex-parlementslid Roupell zal waarschijnlijk Woensdag of Donderdag te regt staan. Velen zijn van meening, dat hij niet schuldig zal worden verklaard, omdat het bewijs van zijn misdrijf alleen op zijne bekentenis berust, en dit volgens de wet niet voldoende is.

— De heer James Miles heeft eene weddingschap aangegaan, dat hij een' afstand van 21 mijlen (7 uren) achtereenvolgend in den tijd van 3 uren te voet zou afleggen. Hij bleef echter de verliezende partij, doordien hij 10 *seconden* te laat aankwam.

— Pater Gavazzi heeft zich na het gebeurde te Tralee des nachts uit de voeten gemaakt, en zich per spoortrein naar Dublin begeven. Ook daar heeft hij dadelijk weder een bezoek gemaakt met het houden van openbare vergaderingen, waarin hij hevig tegen het pausdom uitvaarde. Volgens zijne verklaring zal hij de opbrengst zijner redevoeringen besigen tot de oprigting eener leerschool in Italië, waarop hij eenige jongelieden in zijne staatkundige rigting wil opleiden.

LONDEN, 12 Sept. — Jl. Woensdag avond bemerkten voorbijgangers in Hindestreet te Newcastle, dat uit eene daar geplaatste brievenbus rook te voorschijn kwam. Toen de bus geopend werd, bleek het, dat de daarin gestoken brieven tot asch waren verteerd, ten gevolge van eenige brandende lucifers, welke een 7-jarige knaap door de reet had geworpen.

— Gisteren avond is te Liverpool het eerste schip uit New-Orleans aangekomen, dat sedert de opheffing der blokkade van daar was vertrokken, het heeft onder anderen 1215 b. katoen medegebragt.

— Men leest in den *Morning Post*: „Wij hopen en gelooven, dat het verblijf van koningin Victoria in Duitschland er niet weinig toe zal bijdragen, om de vriendschappelijke gevoelens tusschen Engeland en Duitschland te bevorderen, en de herinnering aan voorbijgaande onaangenaamheden uit te wisschen. De vriendschap en de alliantie van Duitschland heeft voor ons een gewigt, dat wij niet beneden zijne waarde willen schatten; doch zonder twijfel is Engelands alliantie nog gewigtiger voor Duitschland. Alvorens dit laatste tot staatkundige eenheid zal gekomen zijn, zal elke zijner regeringen natuurlijk buitenlandsche hulp behoeven; maar goed en naar een eenheidsstelsel geregeerd, zou Duitschland sterk genoeg zijn, om alleen te staan. Wij verheugen ons over de vriendschappelijke gevoelens jegens ons, die gewis in den boezem van het Duitsche volk zelf, en bij vele zijner regeringen huisvesten. Wij kunnen elkander wezenlijke diensten bewijzen, ofschoon wij voor ons geene behoefte daaraan hebben. Nogtans kan eene natie zich zelve grootere diensten bewijzen, dan zij van eene andere kan ontvangen, en als de Duitschers de doorluchtige persoon, die thans in hun midden vertoeft, wijselijk als toonbeeld van koninklijke deugden beschouwen, dan kunnen zij niets beters doen, dan ons ook in andere opzigten na te volgen, en hunne bondsregering zoo degelijk te maken, als onze, eenmaal zoo zwaartillende en ingewikkelde, regering dit thans geworden is".

LONDEN, 24 Sept. In sommige kringen beweerde men heden, dat de terugkomst van graaf Russell door het kabinet van Palmerston zal worden te baat genomen, om zich langs diplomatieken weg ronduit omtrent de ontruiming van Rome te verklaren. Ofschoon men met juistheid daaromtrent niets kan zeggen, vindt deze meening toch vrij algemeen geloof, omdat zij geheel overeenkomstig is met den thans hier te lande heerschenden geest. De openbare meening is ten dezen zoo eenparig, dat een enkel woord ten nadeele der ontruimingsstaatkunde voldoende is, om iemand in discrediet te brengen. Het bewijs hiervoor is gelegen in den uitslag der helen te Stocke-upon-Trent plaats gehad hebbende verkiezing van een lid voor het Lagerhuis. De heer Shee, daags te voren nog de populaire kandidaat, moest met 32 stemmen afdruipen, terwijl zijn tegenstander, de heer Grenfell, met overgroote meerderheid werd gekozen. De oorzaak daarvan is, volgens den *Morning star*, de volgende: De heer Shee is er verbitterd over, dat de paus door Frankrijk in leenheerschap wordt gehouden, doch hij is er evenzeens tegen, dat Rome de hoofdstad van Italië zal zijn. Den opperpriester van zijne wereldlijke magt te berooven, noemt de heer Shee een diefstal, en hij spreekt in een onverstaanbaar jargon omtrent het Protestantsche Engeland, dat bij tractaat gebonden zou zijn, de integriteit van het pauselijk gebied te handhaven.... Daarom alleen werd hij te Stocke tot zulk eene schandelijke nederlaag veroordeeld. Om overigens de bovenbedoelde eenparigheid te constateren, behoeft men slechts den naam te noemen van den persoon, die aan het hoofd staat van de inschrijvingslijst ter bestrijding der reiskosten van Dr. Partridge, en die persoon is.... de heer Gladstone, kanselier der schatkist. Zal de *Patrie* — dus vraagt men — nu ook zeggen, dat deze een Mazzinist is?

Overigens maken de bladen heden weder melding van twee nieuwe Garibaldi-meetings, namelijk te Shields en te Rochdale; de eerste werd gepresideerd door het parlementslid Ingham, de tweede door den mayor der stad. In beide werden onder de meeste geestdrift resolutiën aangenomen, strekkende, om sympathie voor Garibaldi uit te drukken, en op de ontruiming van Rome aan te dringen.

— Het ex-parlementslid Roupell is heden door de assises tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld. Met de meeste bedaardheid en koelbloedigheid had hij vooraf eene *speech* gehouden, waarin hij al de hem ten laste gelegde misdrijven bekende, terwijl hij ook bij het vernemen van zijn vonnis geen oogenblik zijne kalmte verloor.

— De opschudding te Belfast bleef ook gedurende den nacht van Maandag ll. aanhouden, waardoor de stad als ware het in staat van beleg verkeerde. De Protestanten verzamelden zich ten getale van 1000 man in College street, ten einde de aldaar gelegene Oranje-zaal tegen een' verderen aanval van de Katholieken te beschermen. Door de laatsten werd dit inderdaad eenige malen beproefd, doch zij werden door de eersten met kracht teruggedreven. Eenige personen werden gedurende den nacht gedeeltelijk gekwetst. Drie van de op de vorige avonden gearresteerde belhamels zijn tot twee maanden dwangarbeid veroordeeld.

Het oorlogstoomschip *Argus*, met 6 kanonnen, is naar Japan en China vertrokken, aan boord hebbende een detachement marine infanterie voor de Britsche legatie in Japan.

— Volgens den *Morning Advertiser* is de nood in de katoendistricten zoo hoog geklommen, dat in verscheidene steden, zoo als te Preston, Stockport enz., een vierde gedeelte der bevolking geene andere hulpbronnen meer heeft, dan de openbare liefdadigheid, die 15 à 16 pence per week aan elken armlastige toekent.

— De *Sydney Morning Herald* meldt, dat de contractanten, tot vervoer der mails van Engeland naar de Kaapkolonie, hebben aangeboden, stoombooten van Southampton naar Australië te laten varen, en de Kaap daarbij aan te doen. Zij vragen daarvoor eene subsidie van £ 78,000, terwijl zij bereid zijn, eene extra-dienst in te stellen, waardoor Australië zijne mails elke veertien dagen zou ontvangen.

— De Garibaldi-meetings houden nog steeds aan. Heden had eene zoodanige plaats te Hawick, en wel in de kerk aldaar, en morgen zal er eene te Bristol worden gehouden; bij deze, door den mayor bijeengeroepen, zullen de parlementsleden sir Arthur Elton en Kinglake tegenwoordig zijn.

— De inschrijvingen tot dekking der reiskosten enz. van Dr. Partridge bedragen tot heden reeds meer dan £ 700 (*ƒ* 8400 Nederl.)

— Onder den titel van *Troost in lijden, beschouwingen over dooden en onsterfelijkheid*", is hier een boek verschenen, dat, niet zoo zeer wegens de nieuwheid van den inhoud, als wel wegens de omstandigheden, waaronder het werd zamengesteld, algemeen de aandacht trekt. Het bevat uittreksels uit *die Stunden der Andacht*, in het Engelsch vertaald door mejuffrouw Frederike Rowan, en is, gelijk op den titel vermeld staat, „met vergunning van hare majesteit uitgegeven". Het is algemeen bekend, dat de keuze der stukken door de koningin zelve is geschied, die sedert den dood van haren gemaal in de Duitsche letterkunde, inzonderheid in *die Stunden der Andacht*, troost gezocht en gevonden heeft.

ITALIE.

TURIJN, 20 Sept. — De *Movimento* deelt namens Garibaldi het volgende mede: „De *Allianza* heeft in het nummer van 14 Sept. verzekerd, dat Engeland, met het doel om het Fransch-Italiaansch verbond te verbreken, of ten minste te verzwakken, door woorden en geld de onderneming van generaal Garibaldi heeft ondersteund; dit is geheel strijdig met de waarheid."

— Aangaande de oproerige bewegingen op Sicilië verneemt men het volgende uit een' particulieren brief van Palermo dd. 14 Sept.:

„De staat van beleg duurt voort; generaal Brignone heeft de volle magt van een' vice-koning, terwijl de ridder Murzia met de civiele administratie is belast. De oproerige beweging alhier vindt in de overige plaatsen een' weêrklank. Te Trapani is men niet ten achteren willen blijven, en heeft men aldaar het 6de regiment bersaglieri, dat van Calabrië terugkwam, uitgejouwd. Te Marsala is dat geschied ten opzigte van het 37ste regiment linietroepen, dat zich naar Mazzaro begaf. Doch er hebben meer betreurenswaardige feiten plaats gehad. Te Rocalmuto, Ragusa, Canicatti, Gran Michele, is de autoriteit der syndici en der nationale garde miskend. Te Gibellina, bij Alcamo, heeft men getracht, de republiek te proclameren. Te San-Michele was de oorzaak des opstands gelegen in de belasting op den wijn; te Rocalmuto ontrolde men de witte vaan uit haat tegen de conscriptie; te Gibellina liep men met het roode van Mazzini door de straten, en eischte men de gelijke verdeeling der goederen.

„Te Ragusa doorliep het volk de stad onder den kreet: „Brood! Werk!" Te Canicatti zag men den syndicus en de leden van den stedelijken raad aan het hoofd der oproerlingen. De algemeene verontwaardiging heeft zich eensklaps lucht gegeven. Overal is het de socialistische strijd, die gestreden wordt. De oorlog der armen tegen de rijken woedt op Sicilië.

„De kracht, die generaal Brignone ontwikkelt, doet hopen, dat de zucht, om de beginselen van Mazzini te doen heerschen, of mikroskopische republiekjes in het leven te roepen, spoedig zal worden onderdrukt.

„Mannen, die aan de bagnos en de galeijen zijn ontsnapt, loopen thans overal in vrijheid rond, en vormen benden boosdoeners, die plunderen, brandstichten en moorden. De politie op Sicilië is uitermate slecht, en bestaat uit *militi a cavallo*, eene soort van arrondissements-militie, die het platteland doorloopt, om de misdaden te voorkomen. Deze politie, onder Ferdinand I georganiseerd, bestaat echter voor het grootste gedeelte uit misdadigers, wier straf is afgeloopen, en deze willen hunne oude makkers niet arresteren, doch bevorderen hunne ontvlugting, en stelen en moorden niet zelden mede. Generaal Brignone is dan ook van plan, zich niet meer van hen te bedienen, maar hen integendeel te doen teregtstaan".

— Men betreurt thans meer dan ooit den dood van den kundigen Cavour. Deze zou geheel anders hebben gehandeld, en de ontevredenheid van een groot gedeelte der natie tegen den koning niet in het leven hebben geroepen. Hij zou Victor Emanuel geen manifest hebben laten onderteekenen, wanneer hij niet ten volle overtuigd ware geweest, met kracht te hebben kunnen handelen; hij zou de drukpers niet tot het uiterste hebben gebragt; door hem zou geen onnoodige staat van beleg in de nieuw verkregen provinciën zijn uitgevaardigd, waardoor slechts ontevredenheid en oproerige demonstratiën te weeg gebragt werden; hij zou niet weken lang hebben getalmd, eer hij tot een besluit kwam, of hij den held van Italië amnestiëren zou, of doen teregtstaan, omdat deze voor Italië trachtte te verkrijgen, wat het volk zoo vurig verlangt. Veeleer zou hij middelen hebben gevonden, om Garibaldi niet zoo ver te doen gaan; of hij zou Napoleon III, wanneer hij hem ook al niet openlijk wederstand hadde geboden, de gelegenheid hebben verschaft, om, zonder zich zelven in gevaar te brengen, den wensch der Italianen te kunnen inwilligen. Een straf van Napoleon zou hij stellig nooit zijn geworden, zoo als Ratazzi thans is.

Dat Cavour andere inzigten had, dan Ratazzi, kan uit den volgenden brief blijken:

„Turijn, 2 Oct. 1860. Waarde vriend, ik dank u voor uwe schrijven, doch ik ben het met u niet eens omtrent de raadgevingen, die het bevat. Om openhartig met u te spreken, moet ik u zeggen, dat ik het voorstel voor tampspoedig houd, om den koning door het parlement in de volledige oplossing der Italiaansche quaestie te doen toestemmen. Gij zult u misschien nog herinneren, dat de Engelsche bladen van Italianen hebben verweten, dat zij de constitutionele waarborgen gedurende den oorlog in het vorige jaar opgeschorst. Ditzelfde te doen in een' tijd van schijnbaren vrede, zou den slechtsten indruk op de openbare meening van Engeland en alle liberalen van het vasteland maken. In ons koningrijk zelf zou zoodanige maatregel er stellig niet toe bijdragen, om de eendragt bij de groote nationale partij te herstellen.

„Het beste middel, om te toonen, hoe het land er verre van verwijderd is, de theoriën van Mazzini te deelen, is, om aan het parlement de grootste vrijheid der censuur en contrôle te laten. Het door de meerderheid der gedeputeerden gegeven votum van vertrouwen zal aan het ministerie eene morele kracht geven, die grooter is dan iedere dictatuur.

„Uw raad zou ten gevolge hebben, het denkbeeld van Garibaldi te verwezenlijken, die eene groote en in naam des konings gehandhaafde dictatuur beoogt, zonder contrôle der vrije pers, en zonder persoonlijke of parlementaire waarborgen. Ik geloof integendeel, dat het voor Italië niet de kleinste roem is, zich tot natie te hebben geconstitueerd, zonder dat het door de dictatoriale handen eens Cromwells is gegaan, en zich van het monarchale absolutismus heeft bevrijd, zonder tot het revolutionaire despotismus te vervallen.

„Voor alsnog is er geen ander middel om tot dat doel te geraken, dan uit de medewerking des parlements de morele kracht te putten, welke alleen in staat is, de partijen in toom te houden, en de sympathie van geheel Europa te verkrijgen. De terugkeer tot revolutionaire dictaturen van een of meer personen doodt de wettelijke vrijheid, die wij als de onscheidbare gezellin van de onafhankelijkheid der natiën willen behouden".

Aan welken vriend bovenstaand schrijven gerigt is, wordt echter vergeten te melden.

TURIJN, 24 September — De toevloed van bezoekers naar la Spezzia blijft steeds groot, doch de meesten worden op Varignano niet toegelaten. Dr. Partridge heeft vele conferentiën met Garibaldi gehad. In den beginne durfde de kommandant van het fort hem met den gewonde niet alleen laten, en heeft deswege naar Turijn geschreven; doch, vermits de Engelsche geneesheer door lord Palmerston krachtig was aanbevolen, heeft het Italiaansche kabinet dit toegestaan.

Dr. Partridge is Engelsch agent. Ook heeft hij het wezenlijke doel zijner zending niet ontveinsd, en aan Garibaldi een aantal brieven van zijne vrienden in Engeland overhandigd.

— In Italië maakt eene plaat groot opzien; zij stelt het volgende voor: Garibaldi staat met gekruiste armen en geheel alleen tegen over de ministers, die eene raadsvergadering over hem houden. De geest van Cavour treedt op, en zegt tot de ministers: Wie van u zonder zonde is, werpe den eersten steen op hem.

TURIJN, 29 Sept. De berigten uit de Zuidelijke provinciën zijn zeer voldoende: er wordt nog steeds jagt gemaakt op de Camorristen en andere misdadigers, en de bevolking biedt der politie algemeen bijstand.

— De geschenken, die de paus aan princes Pia heeft gezonden, zijn zeer prachtig, en worden op eene waarde van 4 à 500,000 francs geschat. Daaronder bevindt zich een kostbare rozenkrans van 315 parelen en diamanten, voorts een zeer kunstmatig bewerkt horologie, waarvan ieder cijfer der wijzerplaat eene heilige reliquie bevat, en eindelijk een album met de portretten, wapens en zinspreuken van alle pausen.

— Mazzini heeft weder een manifest uitgevaardigd, waarin het volgende voorkomt: „Het was Bonaparte, die de nederlaag van Garibaldi beval; hij is het, die zijne veroordeeling en zijn' dood eischt. Bonaparte is de ongelukster van Italië. Italianen, herinnert u den eed van Orsini! Jongelingen, verdubbelt uwe liefde voor uw vaderland, gedenkt aan Brutus en Lorenzo di Medicis! Meisjes van Italië, herinnert u, dat Judith tot uw geslacht behoorde, en dat het er om te doen is, het groote werk der algemeene redding ten einde te brengen!"

— Een brief uit la Spezzia van 21 Sept. meldt, dat Dr. Partridge op dien dag van daar is vertrokken. Het laatste rapport van dezen geneesheer luidt bepaald gunstig. Garibaldi werd Vrijdag ll. naar een ander en beter vertrek overgebragt, en, ofschoon de beweging hem vermoeide, was hij des avonds vrij van pijn, hoewel die hem anders tegen dien tijd bevingr. Hiel en enkel veroorzaken hem de pijnen, welke den patiënt tot nu toe in zijne nachtrust stoorden. Dr. Partridge had volstrekt niets aan te merken omtrent de wijze, waarop de wond in de eerste dagen werd behandeld, terwijl hij bijzonder was getroffen door de schier vrouwelijke teederheid, welke de doctoren bij het verbinden van den enkel aan den dag legden. De eenige dwaling schijnt de onderstelling geweest te zijn, dat de kogel in de wonde is blijven zitten. De generaal eet zeer weinig, en drinkt slechts water. Dr. Partridge heeft echter een' anderen leefregel aanbevolen.

Dezelfde briefschrijver deelt de volgende bijzonderheid mede, die hij van een' krijgsmakker van Garibaldi, wien deze de geheimen van zijn hart toevertrouwde, heeft vernomen. Het was avond, en de gewonde generaal was, na gedurende den dag verschrikkelijke pijnen te hebben doorgestaan,

uitgeput en afgemat, in eene soort van sluimering vervallen. Er was slechts één persoon bij hem, een beproefde en getrouwe vriend, die Garibaldi's lot van de muren van Rome tot aan de oevers der Volturno had gevolgd. Na eenigen tijd zwijgens, rigtte de generaal zich plotseling op, en wenkte den wakenden aide-de-camp. „Mio caro", zeide hij, „ik heb nog nooit eene gunst aan den koning gevraagd; ik denk echter, dat ik het thans doen zal". De aide-de-camp naderde, in de verwachting, dat hij een verzoekschrift voor den generaal moest opstellen. Deze vervolgde op den droevig plegtigen toon, die hem steeds kenmerkt, als hij ernstig spreekt: „Ik zal verzoeken, gefusilleerd te mogen worden. Levende ben ik een hinderpaal voor Italië, een schrik voor den man, die over de Franschen regeert, en eene belemmering voor den vooruitgang der Italiaansche eenheid. Ware ik dood, dan zou Napoleon Rome kunnen verlaten, zonder zijne eigenwaarde te compromitteren, Italië zou dan één kunnen zijn, en door mijnen dood zal ik het werk van mijn leven hebben voltooid".

— Ook van het parlementslid Taylor is wederom een schrijven ontvangen, gedateerd Spezzia, 20 Sept. Hij zegt daarin, dat hij van den generaal afscheid heeft genomen, en dat deze in een' bevredigenden toestand verkeert. Er zijn geene ongunstige symptomata. De patiënt slaapt goed, en dat is veel. Garibaldi zeide tot den heer Taylor bij het afscheid nemen: *Je suis bien reconnaissant*, en verzocht hem, dit ook, namens hem, aan zijne Engelsche vrienden te zeggen. Vele personen komen of schrijven, om hem hulp van allerlei aard aan te bieden. Eene dame komt van Napels, verscheidene van Milaan enz.; anderen schrijven uit Engeland, en vragen, op welke wijze zij hare geschenken zullen zenden. Zijne beide zonen zijn bij hem; Menoti natuurlijk als gevangene: zijne wond was onbeduidend.

Eindelijk maakt de *Birmingham Gazette* nog den volgenden brief openbaar.

Varignano, 19 Sept. 1862.

In mijn hart ben ik u dankbaar voor de woorden van toegenegenheid, die gij mij hebt doen toekomen. Uw naam blijft in mijn geheugen gegrift. Ik zal uw aanbod in mijne gedachten houden. Welk eene vreugde, u te kennen, en u de hand in uw edel land te drukken! Reken intusschen op mijne erkentelijkheid, en groet het volk van Birmingham van mij.

De uwe,

G. Garibaldi.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 24 Sept. Men houdt het er algemeen voor, dat de koning het plan der leger-organisatie niet wil laten varen, en evenmin wil oegeven in het invoeren van den tweejarigen dienstijd bij het leger. Hij moet dit onlangs tot den groothertog van Baden hebben gezegd, alsmede tot den kroonprins, die, naar men wil, een liberaal ministerie aanried, doch onverriger zake moest vertrekken.

— Een der grootste problemas schijnt thans door den heer Chab rt de l'Hérault alhier te zijn opgelost. Hij heeft namelijk eene zeer eenvoudig ingerigte machine uitgevonden, welke door lucht in beweging wordt gebragt. De *Berl. Allg. Ztg.* meldt dienaangaande, dat men verleden Zaturdag namiddag een deftig gekleed heer in een elegant rijtuigje zonder paard met de grootste snelheid van de Potsdammer naar de Brandenburger poort zag rijden. Door de groote snelheid, waarmede het rijtuigje zich bewoog, kon men de wijze, waarop het in beweging werd gebragt, niet bemerken.

— Aangaande de regerings-voorstellen betreffende de oprigting der vloot, schrijft de *National-Zeitung* het volgende: „Een niet vastgesteld plan, nog niet gedekte uitgaven, en nog niet onderzochte belastingen, — dit alles in één votum goed te keuren, ware zelfs voor het toegeeflijkste huis der afgevaardigden te veel".

BERLIJN, 1 Oct. — De reactionaire *Neue Pr. Ztg.*, welke geene gelegenheid laat voorbijgaan, om een' blaam op het huis der afgevaardigden te werpen, verwijt het thans zijne oneerbiedigheid jegens den koning, omdat de vergadering niet opstond bij het voorlezen der koninklijke magtiging betreffende de intrekking der begrooting van 1863. Dit verwijt is echter geheel ongegrond. Het gebruik vordert namelijk slechts, om bij het voorlezen van koninklijke boodschappen op te staan, en dan nog wel eerst, wanneer de ministers daartoe het voorbeeld geven. Bij de voorlezing van bedoelde koninklijke magtiging nu bleven zoowel de conservatieve leden van het huis, als al de ministers zitten.

FRANKFORT, 30 Sept. De ex koningin van Napels vertrekt heden met hare moeder, hertogin Max van Beijeren, naar Possenhofen, alwaar zij gedurende den herfst zal vertoeven. Volgens den *Rhein Kurier* werd hare woning in de badplaats Soden tijdens haar verblijf aldaar dag en nacht bewaakt door Nassausche gendarmes, die met scherp geladen geweren gewapend waren. Deze voorzorgsmaatregel moet het gevolg geweest zijn van een' zeer dreigenden brief, regtstreeks van Napels aldaar ontvangen. Bij haar vertrek van daar heeft zij voor de armen niets, maar voor den bouw eener katholieke kapel fr. 1000, en aan eenige personen uit haar gevolg fr. 600 geschonken.

— Heden ochtend werd de tentoonstelling van het groote concours der historische schilderkunst geopend, in de Noordelijke galerij van het paleis voor fraaije kunsten. Bijna alle mededingers hebben blijken van wezenlijk talent gegeven.

— De veldtuigmeester Giulay (kommandant der Oostenrijksche troepen bij den laatsten oorlog tegen Italië) heeft zich heden middag door een pistoolschot van het leven beroofd.

OORLOG OF VREDE.

(*Een berigt uit een Belgisch dagblad.*)

Boileau, de Fransche schrijver, hield in een gesprek met den prins de Conti vol, dat Homerus, de dichter van de **Illiade**, grooter was dan Alexander, de overwinnaar en onderdrukker der volkeren. — Een man uit het volk kwam daar juist voorbij; de prins riep hem, en zeide:

„Zeg eens, vriend, wie was Alexander?"

„Een groot generaal, Monseigneur." —

„En wie was Homerus?"

„Op mijn woord, dat weet ik niet, Monseigneur."

Men lachte met Boileau, en het was volgens den prins en de hovelingen eene bewezene zaak, dat er niets grooters en roemrijkers was dan een soldaat; dat, zoosls de Pruissische Frits zeide, de degen alleen veredelde, en de roem des te grooter werd, hoe meer bloed men deed stroomen.

Diezelfde gedachte heerscht nog bij zekere gekroonde hoofden, en men zou bij het volk nog het zelfde antwoord bekomen; bij de grooten is dat denkbeeld eene baatzuchtige berekening of een bloot vooroordeel: bij het volk is zoodanig antwoord gemis aan opvoeding, gebrek aan nadenken.

Hoe meer het onderwijs zich verspreiden zal, hoe meer de volkeren over hunne belangen zullen ingelicht worden, des te vrij minder zullen zij genegen zijn, om voor de grillen van eenen overweldiger goed en bloed op te offeren, en dood en vernieling bij hunne buren te gaan brengen; en des te zwakker zullen dus de oorlogvoerende vorsten worden.

Wij leven in een geheel ander tijdvak dan dat der overweldigers; wij leven, integendeel, in de eeuw van streven naar stoffelijk en zedelijk welzijn, en de oorlog wordt des te moeijelijker gevoerd, omdat de grenzen de belangen der volkeren niet meer afscheiden, en wij en geheel Europa lijden, als er aan de andere zijde van den Oceaan, in Amerika bij voorbeeld, met het kanon geredeneerd wordt.

Niettegenstaande die verandering in den geest des tijds, staat men nog — en een enkele is weligt daarvan de schuld — met millioenen bajonetten in het beschaafd Europa tegenover elkander, en roept men nog dagelijks jongens uit het volk op, om op een gegeven oogenblik, hun bloed te storten voor eene zaak, welke zij niet eens kennen.

Doch het is misschien eene der laatste stuiptrekkingen van de eeuwen des gewelds, en die juist daarom zoo hevig is, omdat men gevoel't, dat de oorlog meer en meer van zijne kracht en begoocheling bij het volk verliest, en men geen lust meer heeft, om zich te ruïneren, wanneer deze of gene koning een stuk gronds aan den anderen ontnemen wil; of wel, omdat de koning van Pruissen de *maîtressen* van den koning van Frankrijk.... heelijk vond.

De beweging tegen het bloedig geweld is aangevangen; doch waarom moest ook België zich nog aan die oude zonden schuldig maken?

Waarom kocs het, na het proclameren zijner onafhankelijkheid, den nieuwen weg niet, die toen reeds door de eeuw zelve werd aangewezen? — **Dien van eredeling, beschaving, kunst en nijverheid; rijk en veilig door vrijheid en wijsheid?** België had dit schoone voorbeeld aan de wereld kunnen geven.

Na 1830 verklaarde men immers, dat het onzijdig was; dat dit oude landje voortaan niet meer te vreezen had van zijn' ouden vijand, — en het had er inderdaad niets van te vreezen, want de onderlinge jaloezij der mogendheden is onze grootste veiligheid.

Wij hadden — zoo zeide men voor ruim dertig jaren — wij hadden geen leger, geene forten, of ten minste niet veel van dat gevaarlijke speelgoed noodig; wij braken de citadel af, om van Antwerpen eene opene haven te maken; wij zouden een landje worden, waar men weinig lasten betaalde, en waar men integendeel veel won door handel, nijverheid, scheepvaart en vreedzame kunstglorie — en dit alles in het genot eener onbepaalde vrijheid.

Ja, dat ware België's toekomst geweest; men heeft evenwel juist het tegendeel gedaan: — men heeft van de schoone onzijdigheid geen gebruik gemaakt; men heeft millioenen vertimmerd en versmolten in forten en kanonnen; wij betalen hooge lasten; ons volk is nog onbeschaafd, en mist nog veel; onze scheepvaart sterft langzaam aan de tering; de handel lijdt en kwijnt; onze vrijheden zijn geschonden.

Indien wij hadden uitgevoerd, wat wij ons in 1830 voorstelden, zouden wij het eerste volk, de model-natie van Europa geworden zijn: indien wij de millioenen, die wij **reeds nutteloos** aan forten en kanonnen hebben gegeven, hadden besteed aan **scholen, openbare gestichten voor kunst, onderwijs, wetenschap** enz., aan onzen handel en scheepvaart; wij zouden gelukkiger zijn, dan met eene neutraliteit, die wij, door van het principe van 1830 af te wijken, zelve in gevaar hebben gebragt.

Herinnert u Hendrik IV, die dikwijls bij een' rijken koopman ging eten, en zoo eigen met dien koopman was, dat de notabelen er jaloersch op waren; eens echter vroeg de koopman adelbrieven; de koning gaf ze hem; doch hij bezocht van toen af het huis van een rijken koopman niet meer.

— Waarom niet?

—„Omdat", zeide de koning, „de burger vroeger de eerste der kooplieden was, en, na zijne adelbrieven, de minste der notabelen".

Wij ook hebben gedacht, militaire adelbrieven te zullen bekomen, en om deze te krijgen hebben wij ons geld, wezenlijken roem en grootheid, en onze toekomst opgeofferd, en wij zijn niettemin de minste der militaire magten van die landen, welke iets beteekenen. Ware het niet schooner en gelukkiger geweest, als wij getracht hadden, de eerste koopman en kunstenaar van Europa te zijn, dan wel een der geringste militaire staten?

Doch de beweging tegen de overgroote uitgaven voor de staande legers ontwikkelt zich in Europa, en van daar de worsteling, waarvan wij hierboven gesproken hebben: — eene worsteling tusschen den sabel en den houten meter; tusschen de forten en de school, tusschen den kanonskogel en den onschendbaren eigendom.

In die beweging zal eindelijk de houten maatstok den sabel breken: de school het bastion vervangen, de eigendom het gebiedend kanon doen zwijgen — dat ligt in den geest der eeuw.

De oorlog behoort aan de dagen der barbaarschheid; de vrede is de ziel der beschaving.

Dat de volkeren in Europa dit begrijpen, en, als er nog prinsen de Conti zijn, die den oorlog als het toppunt van glorie, en den oorlogsman, den overweldiger, voor den beroemdsten houden, — dan zal ook het volk, door opvoeding tot nadenken gebragt, kunnen antwoorden, zoo als Boileau had moeten doen, zegt Courier:

„Monseigneur, vraag aan dien man, wie de **beul van Parijs** is — hij zal hem u zeer zeker noemen, terwijl hij niet weten zal, wie de eerste prediker aan 't hof is. Heeft de beul daarom meer roem, en verlangt gij zijne befaamdheid boven die van den eerwaarden Bourdaloue?"

Laat de overweldigers daarop antwoorden!!

Dat België, nu medegesleept door magtige voorbeelden, ook zijnen toestand begrijpe, en, al heeft het zijnen oorsprong en zijne roeping vergeten, het kan in de vreedzame beweging van onzen tijd, in den morelen en stoffelijken vooruitgang van Europa aan het hoofd optreden.

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Namen aan het schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Dec. 1	Eng.	Eunomia.	D. Gronow.	223	Manilla.	17 Sept.	geen.	Soerabaja.	Fraser Eaton & Co.
„ —	Ned. Ind.	Yoesroel Karim.	Sech abd. Aboebakar.	163	Samarang.	29 Nov.	„	„	„
„ —	Nederlandsche	Acadia.	G. Greefkes.	382	Batavia.	20 „	„	„	Schimmelpenninck & Co.
„ —	„	Clio	J. O. Wijnmalen.	236	„	26 „	„	„	„

Vertrokken Schepen van Soerabaja.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Scheepen	Gezagvoerdr.	Naar.
Dec. 2	Nederl. Ind.	Schoener	Dolphijn.	Intje Lalang.	Sumanap.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaja.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Z. M.	Korvet.	Juno.	.....	Kapt. t/z J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
„	Stooms.	Gedeh.	.....	....	Opgelegd.	...
„	„	Phoenix.	.....	Luit. 1 kl. J. L. Nierstrasz.	...	...
„	„	Etna.	.....	„ 1 kl. van der Meulen.	...	...
„	„	Reteh.	.....	„ t/z 1 kl. M. W. Bowier.	...	...
„	„	Citadel van Antwerpen.	.....	Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel.	...	...
„	„	Samarang.	.....	„ t/z. 1 kl. C. A. W. Halvenhout.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Hertog Bernhard.	.....	Stolte.	...	...
„	„	Draak.	.....	A. Smit.	...	...
Nederlandsche	Bark	Pictura.	372	K. H. Leonhardt.	...	...
„	„	P. Schoenmakers.	371	J. J. van Varelen.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
„	„	Capella.	199	J. Kruisinger.	Nederland.	id.
„	„	Macasser.	226	J. Rip.	id.	id.
„	Schip	Jedo.	399	F. van Rossen.	id.	id.
„	„	Burgemeester Hoffman.	400	P. D. Wit.	id.	id.
Nederl. Ind.	Stooms.	Kraton.	28	J. Martens.	...	W. Cores Vries.
„	„	Padang.	181	....	...	id.
Zweedsche	Brik	Cleopatra.	155	C. M. Dannberg.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Bark	Willem de Zwijger.	392	W. L. van den Dries.	id.	id.
„	„	Johanna Elisabeth.	333	N. Burhoven Junius.	id.	id.
„	„	Passaroeang.	291	J. C. Strootman.	In Reparatie.	Adam & Co.
„	Schip	Prins van Oranje.	478	J. Hensing.	Nederland.	E. Ten Brinck & Co.
„	Bark	Joan Melchior Kemper.	223	J. K. Salm.	id.	Mc. Lennan & Co.
„	„	De Tweeling Zusters.	173	F. de Jong.	id.	id.
„	„	Catharina Maria.	398	F. R. Vomkens.	id.	id.
„	Schip	Catharina Jacoba Henriëtte.	634	C. J. Tonjes.	id.	Anemaet & Co.
„	„	Catharina Wilhelmina.	573	J. O. Klein.	id.	id.
„	Bark	Euterpe.	267	A. Kuipers.	id.	id.
„	„	Koning Willem III.	223	A. J. de Jong.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Holland.	287	B. Auffmorth.	id.	B. van Leeuwen & Co.
„	„	B. v. Pall. van Rozendaal.	391	A. Hoogenstraaten.	id.	B. J. van Eck & Co.
„	„	Quartet.	339	Z. Mulder.	id.	id.
„	„	Louis Meijer.	399	G. H. Holtgreve.	...	id.
„	„	Tjielingsie.	322	P. Ouwehand.	...	id.
„	Brik	l'Espérance.	68	N. C. Paulus,	...	...
„	„	Alida Maria.	85	C. N. van der Beek.	...	...

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 1sten December 1862.

INVOER.

Van Macasser per de Nederl. brik *Alida Maria*, gezagv. C. N. van den Beek.

598,30 pic. rotting, N. H. M.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Baron van Palland van Roozendaal*,

A. van Hoogenstraaten.

2000,01 pic. suiker, N. H. M.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. schoener *Dolphijn*, gezagv. Intje Lalang.

600 pic. rijst, 20 kn. manufacturen, 380 pic. was, Arabieren.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ƒ 14.—

KLAPPER OLIE ƒ 25.—

KADJANG MATTEN ƒ 7.—

ROTTING ƒ 11.—

WISSELKOERS 106% à 107%.—

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

Gedrukt bij LE ROY & CO te Soerabaja